

JaSeSoy

JOURNAL

1/2014

Lähikuvassa
Satu
Sopanen

Sukellusmatka
sambaan

JaSeSoy ry

JOURNAL

Sisältö 1/2014

s.5

s.16

s.23

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Puheenjohtajan kynästä
- 5 Lähikuvassa Satu Sopanen
- 9 Musiikin vaikutus ulottuu musiikkia pidemmälle
- 10 Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät
- 12 Tunnelmia lavan takaa
- 13 Musiikin iloa pienille ja vielä pienemmille
- 14 Orff-pedagogiikan ensiaskeleet Suomessa
- 16 Orff-etydejä pikkumuusikoille
- 18 Sukellusmatka sambaan
- 20 Albumi: RytmiS 2014 Oriveden Opistolla
- 22 JaSeSoy nuotintaa: Pikkulintu
- 23 JaSeSoy Juornal
- 23 JaSeSoy Journal 20 vuotta sitten
- 24 Orff-kurssit 2014
- 25 Maailmankylä World Village 2014
- 26 Maailmankylän 2014 kouluttajat
- 27 JaSeSoy ry

JULKAISIJA
JaSeSoy-musiikkikasvatusyhdistys ry
Orff-Schulwerk Association of Finland
PÄÄTOIMITTAJA
Kirsi Hyyppä
TOIMITUS
Kirsi Hyyppä, Pekka Evijärvi, Laura Tarvonen,
Laura Iivonen-Mellais

ULKOASU
Minna Silvennoinen
VALOKUVAT
JaSeSoy ry
ISSN
1238-9242
PAINO
Kirje- ja lomakepaino, Järvenpää

Pääkirjoitus

KIRSI HYYPPÄ

Mielen ja sielun ravintoa

LAULAESSAAN ihminen on paljaimmillaan. Se on myös hyvin henkilökohtainen kokemus. Kasvattajalla on suuri vastuu miten antaa palautetta laulamisesta. Pj **Juuso Kauppi-****nen** pohtii Puheenjohtajan kynästä -palstallaan kasvattajan vastuuta palautteen antajana.

Lähikuvassa-sarja esittelee **Satu Sopasen**. **Pekka Evijär-****ven** haastattelussa Satu Sopanen kertoo elämästään Tuttiorkesterin solistina sekä millaisia eväitä hän on saanut Orff-pedagogiikasta työhönsä musiikkikasvattajana.

Viime aikoina media on uutisoinut tutkimuksiksista, jotka tarkastelevat miten musiikki vaikuttaa lapsen kehitykseen. **Laura Tarvonen** esittelee artikkelissaan Musiikin vaikutus ulottuu musiikkia pidemmälle, miksi juuri erityistä tukea tarvitsevat lapset hyötyvät musiikin vaikutuksesta erityisen paljon.

Jukka Siukonen tuo terveiset valtakunnallisilta musiikkikasvatuspäiviltä. JaSeSoi ry oli näkyvästi esillä päivillä niin näyttelytilassa kuin työpajoissakin. Tunnelmia lavan takaa kertoo Kuitinmäen koulun yhdeksäsluokkalaisten **Elsa Sillanpään** ja **Emilia Kinnusen** kokemuksia musiikkikasvatuspäivillä esitetystä demonstraatiokonsertista ja siihen valmistautumisesta.

Miten Orff-pedagogiikka aikoinaan rantautui Suomeen? Alkusysäyksen sille antoi mm. suomidelegaation vierailu Salzburgin kesäkurssilla vuonna 1964. JaSeSoi ry:n kunniajäsen professori **Ellen Urho** muistelee allekirjoittaneen haastattelussa Orff-pedagogiikan ensiaskeleista Suomessa.

Musiikkipedagogi-opintojaan suorittava **Elisa Seppänen**

kokosi soitto-oppilaitaan ja JaSeSoi-ystäviensä jälkikasvua **Soili Perkiön** studiolla eräänä helmikuisena lauantaina. Laura Tarvonen kokosi työpajasta kuvauksen ja tunnelmia artikkeliinsa Orff-etydejä pikkumuusikoille.

Suomalainen **Sami Kontola** kuuluu maailmankuulun Manqueiran sambakoulun rumpuryhmään. Artikkelissaan Sukellusmatka Sambiaan hän kertoo elämästään Rio de Janeirossa ja rakkaudestaan sambaan.

Tämän kevään Rytmismuistot on koottuna kuvakollaasiksi. Huippuopettajat, upea Rytmis-tiimi sekä tuttavien ja ystävien tapaaminen Oriveden opistolla oli kevään ehdottomia kohokohtia. Huikeat Oriveden kyläkuntien kulttuuri-illamat huipensivat lauantai-illan.

Tämän Journalin lauluna julkaisemme **Mirkka Rouhion** sävellyksen ja sanoituksen Pikkulintu. Ensi kesänä juhlimaan Orff-kurssien 20-vuotistaivalta. Kurkistamme Orff-muistoihin 20 vuoden taakse **Tiina Kursulan** jutussa Muistoja ensimmäiseltä Orffkurssilta vuodelta 1994.

Kesän kurssitarjotin kutsuu meitä taas nauttimaan upeasta kurssikesästä! Tuskin maltan odottaa. Hyvää musiikin-täyteistä kesää!

Puheenjohtajan kynästä

JUUSO KAUPPINEN

Tyttö nimeltä...

ISLANTILAINEN YSTÄVÄNI näytti minulle vuosia vanhan videoklipin opettajauransa alkua ajoilta. Siinä oli tyypilliseltä laattamusisointihetkeltä näyttävä soittotilanne: viisi alakoululaista istui lattialla soittaen ksylareita ja yläkouluikäinen tyttö lauloi. Lasten mallettitekniikka näytti moitteettomalta, tempo pysyi hyvin, esityksestä huokui soittamisen into ja ilo. Mutta tytön laulu, se oli jotakin erityistä, pysähdyttävää. Hän istui korkealla jakkaralla, kädet sylissä yhteen liitettyinä, silmät kiinni, huojuen hitaasti puolelta toiselle. Laulu oli hyvin intensiivistä, sävykästä, ällistyttävän persoonallista musiikin tulkintaa nuoren esittämäksi.

Ensimmäinen ajatukseni oli tietenkin hämmästys; wautsi mikä laulaja! Toinen, jostakin syystä, että onpas avarakatseinen ja viisas ratkaisu opettajalta olla puuttumatta tytön tapaan laulaa. Kontrasti säestykseen oli nimittäin melkoinen; ne olivat kuin kaksi satunnaisesti valittua esitystä, jotka eivät kuuluneet yhteen eivätkä liittyneet mitenkään toisiinsa, vaikka melodia, harmonia ja rytmi selvästi osoittivat samaa teosta esitettävän.

Laulaminen on hyvin henkilökohtainen ja intiimi tapahtuma. Siinä oma itse on jotenkin enemmän paljaana ja esillä, kuin monessa muussa tavassa ilmaista. Siksi omasta laulusta saadut kommentit ovat monelle tavallista herkempi asia. Kasvattajalla on aina suuri vastuu, taidekasvattajalla vielä suurempi, sekä pedagoginen että taiteellinen.

Palaute on osa opetus- ja oppimisprosessia. Kasvattaja on lapselle yliverainen mielipidevaikuttaja, etenkin musiikissa, jossa tunteet, taide itsessään ja oma persoonallisuus ovat yhteydessä toisiinsa ehkä kaikkia muita taiteita kiinteämmin. Suomalaisen musiikkikasvatuksen historiassa vääränlaisella palautteella on saatu paljon pahaa aikaan. Sukujuhlat ovat oivallinen paikka kysellä vanhempien sukulaisten kokemuk-

sia koulun laulukokeista ja opettajan (ja muiden oppilaiden) kommenteista. Olen itsekin joutunut laulamaan muun luokan edessä ja muistan, miten julmasti toiset nauroivat heikommille esityksille. Laulaminen on niin henkilökohtainen kokemus, että siitä saatu murskakritiikki pysyy mielessä varmasti koko loppuelämän: ihminen uskoo omaan laulutaidottomuuteensa, kun kerran opettajakin sanoi jotakin ei-niin-kannustavaa. Kuinka paljon tämä onkaan vähentänyt tai jopa estänyt ihmisten halua ilmaista itseään laulamalla.

Onneksi on karaoke: suomalaisen esiintymiskulttuurin tasa-arvoistaja ja tärkeä amatööriviihteen muoto. Siinä perinteinen jako esiintyjiin ja yleisöön ei enää ole selkeä, aivan kuten se ei usein afrikkalaisessa musiikkikulttuurissa. Jokainen saa yrittää.

On myös olemassa laulutaidottomien kuoroja, vaikka perustellumpaa olisi käyttää armeliaampaa ja uskoa oppimiseen kuvastavaa käsitettä, kehittyvä laulaja, laulutaidottoman sijaan. Ehkä mieskuoro Huutajat on myös rohkaiseva malli monelle.

Millaista on hyvä palaute? Sellaista, jossa on ajateltu lapsen etua ja joka on ihmiselle hyväksi. Hyvä palaute on siis harkittua.

Videolla laulanut tyttö jatkoi lauluharrastustaan. Haluan uskoa, että osaltaan siksi, että hänellä oli kannustava ja avarakatseinen Orff-pedagogi opettajana. Vuosien varrella tytön laulamisen sävykykyys ja persoonallinen tulkinta ei muuttunut, nimensä kylläkin: nykyisin se on Björk. Googlaa, jos et tunne.

Lähikuvassa Satu Sopanen

PEKKA EVIJÄRVI

”Onkohan tuo nimi ollut enne, kun se on Satu, ja kun sä jaksat tehdä noita lasten juttuja.” Näin aikoinaan Sadun mummo tokaisi. Sadun kaikissa jutuissa soi lastenmusiikki. Hän laulaa, soittaa, opettaa, kirjoittaa, juontaa, johtaa, suunnittelee, pyörittää, laulattaa, leikittää, kiertää ja opiskelee. Kaikesta tästä on tunnustusta tullut: mm. kaksi vuoden lasten levy -palkintoa, Lastenkulttuurin valtionpalkinto, Hyvätuuli-patsas lastenmusiikin edistämisestä ja Larin Paraske –palkinto leikkiperinteen ylläpitämisestä.

Reissutunti on vuoden 2013 lastenlevy

Varhaisiän musiikinopettajat ry valitsi vuoden 2013 lastenlevyksi Reissutunnin. Levy sisältää Satu Sopasen ja Markku Kaikkosen kokoamia lauluja matkustamisesta. Levyn ovat tuottaneet Matti Kallio ja Matti Laitinen, jotka ovat vastanneet myös musiikin sovittamisesta. Cd-levyyn liittyy myös kirja,

joka jatkaa kustannusosakeyhtiö Otavan 1998 aloittamaa Tuntisarjaa.

Mistä sait idean Reissutuntiin?

- Tuntisarja syntyi Otavan kustannuspäällikkö Maarit Pyötsiän ideasta: kirjasta, jonka sisällä olisi levy. Reissutunnin historia alkaa siitä, että olimme Markun kanssa juhlimassa New Yorkissa yhteisiä kirjasaavutuksiamme. Menimme MoMA-taidemuseoon (Museum of Modern Art) , ja siellä oli yksi huone, jossa luki ”yes, no, no, no, yes, yes, yes, no, no, no, no, yes”. Sanoin

Markuille, että tuosta saisi ihan älyttömän hyvät rytmit, ja että eiköhän me joskus vielä joku Reissutunti tehdä, kun matkalla ollaan. Tästä innostuimme keräämään aiheeseen liittyvää materiaalia.

Satu on tehnyt Otavalle valtavan määrän opetusmateriaalia, kokonaisia kirjasarjoja ja yksittäisiä oppikirjoja kuten esim. kanteleensoitto-oppaan Vivo-sarjaan. Kaikki alkoi siitä, että Maarit Pyötsiä oli tutustunut Sadun pedagogiikkaan ja pyytänyt Satua Otavalle kirja-projektiin. Ensimmäi-

KUVA YLLÄ

Teltta täynnä lapsia kuuntelemassa Huvituttia.

Onnelliset yhteistyökumppanit Satu ja Markku Kaikkonen.

**” Isäni sai
70-luvulla vahvan
vision: kanteleväki
pitää koota
yhteen.”**

seksi syntyi Satutunti, sitten tulivat Leikkitunti, Lystitunti, Taikapeitto ja Reissutunti eli kokonainen Tuntisarja. Tärkeäksi yhteistyökumppaniksi Satu mainitsee Markku Kaikkosen, jonka kanssa Tuntisarja on syntynyt. Yhdessä he ovat kirjoittaneet muutakin materiaalia mm. Let's play kantele –kirjan. Merkittävä materiaalipaketti syntyi, kun Satu ja Markku aloittivat yhteistyön jo pitkään varhaisiän musiikkikasvatuksessa toimineiden Ritva Ollaranan ja Maija Simojoen kanssa. Syntyi Olin kirjasarja.

- Oli on hahmo, jonka Jukka Itkonen on keksinyt. Hän oli mukana tekemässä runoja ja tekstiä. Aluksi nimi tuntui hankalalta, mutta uskoimme, että tällaista uutta voidaan heittää ilmoille.

Kanneltaja

Satu on kanneltaja. Sanan viljeli uudelleen käyttöön kanteletaiteilija Timo Väänänen. Oppia kanteleensoittoon Satu sai lapsesta saakka omalta isältään kanteleensoittajalta ja kantelepedagogi Ismo Sopaselta. Hän sai 70-luvulla vahvan vision: kanteleväki pitää koota yhteen. Kanteleensoitto oli tuolloin hiipumassa, ja niinpä Ismo perusti Kanteleliiton ja laati tutkintovaatimukset musiikkiopistoja varten.

- Isä tajusi, että kantele ei ole pelkäs-

tään konserttikantele, vaan siihen nimikkeeseen kuuluu kokonainen perhe soittimia. Kanteleensoittajiin voidaan lukea perinne- ja taidesoittajat. Hän halusi, että Kanteleliittoon pitää saada kaikki kanteleet ja soittajat yhteen.

Satu opiskeli kanteleensoittoa Tampereen musiikkiopistossa, myöhemmin konservatoriossa – opettajana koko ajan oma isä. Esiintymisiä oli paljon sarten Päivin ja Tainan kanssa yhtyeellä Sterssi. Vuonna 1987 Satu aloitti opiskelut Sibelius-Akatemiassa, jossa tarjolla olisi ollut kanteleensoiton opinnot, mutta Satu valitsi musiikkikasvatuosaston. Opettajan ura alkoi 80-luvun alussa, kun useat 3/3-peruskurssin suorittaneet kanteleensoittajat ryhtyivät opettajaksi, niin myös Satu. Ensin hän opetti yksityisoppilaita ja myöhemmin kanteleryhmiä. Jo Sibelius-Akatemian opintojen alkuvaiheessa Itä-Helsingin musiikkiopistosta tuli Sadulle työpaikka, ja siellä hän edelleen kanteleensoittoa opettaa.

- Isälläni oli metodi: ”katso mitä, minä opetan ja opeta sinä se huomenna”. Minulla oli vahva halu vahvistaa opettajuuttani. Siksi hakeudun Mukalle. Halusin kehittää nimenomaan kanteleensoiton opetusta, en halunnut ryhtyä kanteletaiteilijaksi.

Opintojensa loppuvaiheessa kantelesoiton lehtori Ritva Koistinen pyysi Satua suunnittelemaan ja opettamaan

Sibelius-Akatemian pedagogiset opinnot. Jo tuolloin hän oli saanut ideoita Orff-pedagogiikasta ja colourstrings-menetelmästä. Näitä yhdistelemällä hän kehitti kokonaisvaltaista, oppilaslähtöistä ja klassiseen musiikkiin pohjautuvaa pedagogiikkaansa. Sadun mielestä minkä tahansa soittimen opettajan pitäisi olla myös kokonaisvaltaisen musiikin opettaja.

Mitä Orff-Schulwerk antaa sinun opetukseesi?

- Se on tuonut prosessiopetuksen, ideoita ryhmäsoittoon. Itä-Helsingin musiikkikoulu on peruskoulu, joka elää ikään kuin symbioosissa opistomme kanssa. Lapset soittavat kouluaikana kannelta ja muitakin soittimia. Meillä on kanteletunnit koulupäivän aikana. Minulle Orff on tuonut sen, että saan ryhmän toimimaan, ja saamme soittaa yhdessä kivoja sovituksia. Olen saanut eväitä ja rohkaisua rytmiikan, liikkeen, improvisoinnin ja omien sävellyksien tekemiseen.

Mitä Kodalysta olet saanut?

- Colourstrings-metodi on hieno pedagoginen oivallus. Idea liikkuvasta do:sta toimii parhaiten jousisoittimilla, mutta se on hiukan ongelmallinen kanteleella. Jos soitetaan diatonista kannelta, jonka kielet ovat C-duurin ja a-mollin säveliä, niin do:n paikka liikkuu

”Olen saanut Orff-pedagogiikasta eväitä ja rohkaisua rytmiikan, liikkeen, improvisoinnin ja omien sävellyksien tekemiseen.”

huonosti. Colourstrings-metodia voimme hyödyntää, koska kanteleissa on kiinteät merkit kielistössä, c on punainen, g musta tai sininen. Suunnistamme nuotikuvaa näiden värien avulla. Usein väritän vielä f-sävelen nuotteihin vihreällä. Jossain määrin voimme harrastaa transponointia, jolloin do liikkuu. Nuotin opiskelussa solmisaatio on hyvä apuväline.

"Nuotin opiskelussa solmisaatio on hyvä apuväline."

Viisikielinen kantele musiikkikasvatuksessa

Satu on tyytyväinen viisikielinen kanteleen asemaan varhaisiän musiikkikasvatuksessa. Soittimen uusi nousu alkoi vuonna 1985 Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla, jossa viisikielinen kantele oli vahvasti esillä. Samana vuonna viisikieliselle kanteleelle järjestettiin myös sävellyskilpailu, johon osallistui maineikkaitakin säveltäjiä mm. Toivo Kärki.

- Muistan kilpailun oikein hyvin, koska sisareni Taina jakoi ensimmäisen palkinnon Kalevi Ahon kanssa.

Satu näkee kanteleessa monia mahdollisuuksia, sillä se ei ole oman traditionsa vanki niin kuin esim. viulu. Se on täällä kasvanut Väinämöisen ajoista ja tullut tähän päivään. Rajoja se ei tunne. Kun Sibelius-Akatemiassa aloitettiin kansanmusiikkiosasto, kuului kan-

tele olennaisena osana soittimistoon, mutta samalla se tuli myös klassisena soittimena.

- Kantele elää minun mielestäni valtavaa innovaation kautta. On sähkökanteleita, sillä voi soittaa kevyttä musiikkia ja löytyy pedagogisia keksintöjä. Se on helppo ja kiva soitin kenelle vaan.

Mitä olet mieltä Angry Birds –kanteleista?

- Ensin kavahdin, mutta sitten mietin, että mikä minä olen niitä tuomitsemaan. On ihan hieno asia, jos me saadaan kantelemusiikkia vietyä tällä tavalla maailmalle. Niinhän ne Irlannisakin tekee. Minä komppaan tätä aina niin kauan, kun soittimet ovat hyviä, ja kun pedagogiassa on mukana syvä viisus.

Pikku Kakkosta ja Tuttiorkesteria

Ensi oli Mukaralla, sitten tuli Tuttiorkesteri. Mukarallan historia alkaa vuodesta 1988. Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen opiskelijoista löytyi joukko kansanmusiikkiin erikoistuneita. Opettajana oli Eeva-Leena Pokela. Ryhmästä muodostui bändi, joka sai nimekseen Mukaralla. Yhtyeelle oli tilausta, koska tuolloin ei ollut juurikaan muita lapsia leikittäviä yhtyeitä.

- Jossain vaiheessa pääsin Pikku Kakkoseen. Pian minulla oli omia lastenmusiikkiohjelmia: Lennä, lennä lepäkörtetty ja myöhemmin Satutunti. Televisiossa lähdettiin miettimään isompaa musiikkiohjelmaa, ja minä sanoin, että tulkaas katsomaan meidän Mukaralla-

bändiä. Pekka Salo tuli ja sanoi, että tuon kanssa voisi tehdä jotakin.

Mukarallan idea oli tehdä "Lasten Tammerkosken-sillalla" –ohjelmaa. Siitä innostuttiin ja päätettiin tehdä 20 jaksoa Huvitutti-ohjelmaa. Pekka Salo ajatteli kouluttaa yleisöä vielä lisää, ja mukaan otettiin vielä Tuttiritari. Suosio hämmästytti kaikkia niin paljon, että sarjaa piti jatkaa neljä vuotta.

- Mukaralla teki 100 kpl 30-minuuttista liveohjelmaa, jotka kaikki olivat kertapurkituksia. Tämän lisäksi teimme omia keikkoja, joilla yleisö alkoi kutsumaan meitä Huvitutti-orkesteriksi. Huvitutti oli kuitenkin Yleisradion omaisuutta, emmekä me voineet sitä tietenkään käyttää. Meistä tuli Tuttiorkesteri.

"Mukaralla teki 100 kpl 30-minuuttista liveohjelmaa, jotka kaikki olivat kertapurkituksia."

Kuinka paljon Tuttiorkesteri keikkailee nykyisin?

- Koko ajan tehdään keikkaa, sen verran kun ehditään. Konsertteja tilataan jatkuvasti. Levyäkin on tilattu. Mehän tehtiin Mukarallan nimissä kolme levyä: Kapteenin koukussa (Vuoden lastenlevy), Humppeli romppeli ja Huvitutti-lauluja. Satutunti on myöskin

Tuttiorkesteri heittäytyy monenlaisiin rooleihin.

Satu ja Erkki Pohjola JaSeSoy ry:n Symposiumissa Oriveden Opiston Klemettisälissä vuonna 2000.

"Meillä on edelleen kova halu tehdä lastenmusiikkia."

kokonaan Mukarallan säestämä. Tuttiorkesteri teki ensimmäisen levynsä Tuttirallaa vasta vuonna 2008. Siitä saimme Vuoden lastenlevy -Emman. Teimme vielä Soittorasian ja Laulupussin.

Satu on tehnyt yhteistyötä Pikku Kakkosessa myös Soili Perkiön kanssa. Yhdessä ovat syntyneet ohjelmasarjat Muista laulaa ja Rytmireissu. Viime syksynä he molemmat olivat mukana Pikku Kakkosen Lastenkonserdit -kierueella.

Yksityisyrittäjä

Artisti on myös yrittäjä. Satumusiikki oy on Sadun ja hänen miehensä pyörittämä yritys. Sadulla projekteja on aina vireillä mm. artistivierailuja Loiskis lastenmusiikkiorkesterin kanssa, cd-levy Taikapeitto Umon kanssa ja Kolme Blondia Eeva-Leena Pokelan ja Mari Kätjän kanssa. Ennenkuulumatonta varhaiskasvatusta alettiin toteuttaa Helsingin kaupunginorkesterin voimin vuonna 2000. Idean äiteinä olivat Eve Alho, Inkeri Simola-Isaksson, Soili Perkiö ja silloinen HKO:n intendentti. Siitä syntyi jo maailman kuulu "Kummilapsi projekti".

- Minut kutsuttiin mukaan paljolti Huvitutun ansiosta vuonna 2002. Oli suuri kunnia päästä Even ja muiden mahtinaisten jalanjälkiä seuraamaan. Kyllä jännitti!

Kummilapsi toiminta jatkuu yhä. Minä olen projektin taiteellinen ja pedagoginen suunnittelija sekä konserttien vetäjä. Lisäksi orkesteri on ottanut ohjelmistoonsa "Juniorikonserdit", jossa 5 lk. musaluokkalaiset kutsutaan lavalle orkesterin joukkoon musisoimaan. Tätkin ihanaa konserttia saan vuosittain suunnitella ja juontaa.

Jatkuvaa opiskelua

Satu pitää itseään elämän opiskelijana sekä pedagogina ja esiintyjänä. Hän pitää kovasti opettamisesta ja esiintymisestä, mutta aivan erityisesti hän pitää siitä, että hän saa tavata hienoja opettajia ja muusikoita. Nimenomaan heiltä hän on saanut pedagogista viisautta ja tietämystä, imenyt innovaatioita ja ideoita.

- Kun opettaja antaa paljon itsestään, niin on tosi kiva mennä jonnekin kursseille, vaikkapa Orff-kursseille. Olen saanut tavata hienoja opettajia ja olen saanut tehdä myös yhteistyötä heidän kanssaan. Niin kuin jonkun Markku Kaikkosen, joka jatkuvasti miettii ja kokeilee. Se on myös hienoa, että saan tehdä montaa asiaa. Saan opettaa, mutta myös esiintyä, laulaa ja soittaa. On kivaa tehdä työtä ihan pienten lasten,

mielettömien huippumuusikoiden ja hienojen orkesterinjohtajien kanssa. Aivan mieletön kiitos Tuttiorkesterille. Näiden herrojen kanssa olen esiintynyt yli 20 vuotta. En minä tiedä, kuinka monta bändiä on mennyt Suomessa näin kauan. Silti meillä on edelleen kova halu tehdä lastenmusiikkia.

Miltä tulevaisuus näyttää?

- Haluan lähteä ulkomaille koko perheen voimin. Katsomaan, että mitä minä siellä ulkomailla voisin tehdä, vaikka kanteleiden tai tämän orkesterityön kanssa. Olen asunut vuoden Sydneyssä, ja sinne minä haaveilisin nytkin lähteä. Tai vaikka Uuteen Seelantiin.

Minä innostun kaikesta. Jos joku tulee ja sanoo, että minulla olis' tämän projektin. Niin minä sanon: "totta kai minä lähten".

Ilkka Salovaara ja Satu Rytmiksessä vuonna 2014. Kohtaamispaikkana hieno Klemettisälän katsomo.

Musiikin vaikutus ulottuu musiikkia pidemmälle

LAURA TARVONEN

Musiikin vaikutuksesta on viime aikoina uutisoitu useasti mediassa. Uutisoinnin teemoja ovat olleet musiikin vaikutukset oppimiseen, ilmapiiiriin ja tunnekokemuksiin. Tämän artikkelin lähteenä on Minna Huotilaisen artikkeli ”Musiikin oppimisen erityisyys neurotieteen näkökulmasta”. Artikkelin teemojen lisäksi kirjoittamista ohjasivat erityisopettajaopinnot ja erityispedagoginen näkökulma.

OTSIKON AJATUS on lainattu neurotieteilijä Minna Huotilaiselta. Hän on työryhmineen tutkinut musiikin vaikutuksia oppimiseen monitieteisen musiikintutkimuksen huippuyksikössä. 1990-luvun puolivälistä alkaen musiikin neurotiede on tuonut kiinnostavia uusia näkökulmia musiikin havaitsemiseen, kuuntelemiseen, tuottamiseen ja harjoitteluun sekä näiden toimintojen kerrannaisvaikutuksiin. Musiikin vaikutus näyttää ulottuvan ”musiikkia pidemmälle”. Musiikin kuunteleminen vaikuttaa ihmisen mieleen ja kehoon. Jo hetkellinen musiikin kuuntelu vaikuttaa kuulijoiden aivotointaan. Miellyttävän musiikin kuunteleminen aktivoi laajasti aivokuoren aluetta ja aivojen syvien osien mesolimbistä järjestelmää. Aivokuoren alue säätelee palkitsevuutta, motivaatiota, mielihyvää ja tunteita sekä hormonitoimintaa, immuunijärjestelmää ja autonomista hermostoa. Aivokuoren ja mesolimbisen järjestelmän rooli on erittäin merkittävä oppimisessa, muistin toiminnassa ja kehon toimintatilan säätelyssä.

Varhaiskasvatusikäinen lapsi harjoittaa kuulojärjestelmän toimintaa laulu- ja soittoleikeissä. Laulun kuunteleminen, hyräileminen ja laulaminen vahvistavat äidinkielen kannalta tärkeiden äänen piirteiden havaitsemista, esimerkiksi pitkät ja lyhyet konsonantit ja vokaalit on helpompi omaksua laulaen kuin puhuen. Musiikin harrastaminen vaikuttaa lukutaidon kehittymiseen. Äänenkorkeuksien erottelukyky vaikuttaa äännetietoisuuteen ja äänteiden tunnistamisen kykyyn. Yhteydet jatkuvat muillekin lukutaidon ja kielellisten

Soittimen soittaminen vaatii hienomotorista toimintaa. Se kehittää myös keskittymis- ja mieleenpainamiskykyä.

taitojen tasoille kehittäen niitä monipuolisesti.

Musiikin mahdollisuudet tarkkaavuuden, keskittymisen ja toiminnanohjauksen tukemisessa

Musiikkiharrastus vaatii ja kehittää myös tarkkaavuuden taitoja. Musiikkiharrastus kehittää tarkkaavaisuuden suuntaamista ja ylläpitämistä monikanavaisen oikea-aikaisuutensa vuoksi. Myös keskittyminen, mieleenpääminen ja toiminnanohjaus kehittyvät. Pitkäaikaisen musiikin kuuntelun on havaittu vahvistavan myös oppijoiden tunnetaitoja. Soittimen soittaminen vaatii hienomotorista toimintaa. Pitkään jatkuessaan tämä toiminta tekee paljon muutoksia motoriseen järjestelmään, kasvattaen esim. pikkuaivojen kokoa. Musiikkiharrastuksen seurauksena hienomotorinen järjestelmä on kapasiteetiltaan laajempi ja nopeampi,

mahdollistaen monien hienomotoristen liikkeiden ja liikesarjojen nopean ja tehokkaan oppimisen.

Musiikillinen toiminta vaikuttaa siis paljon oppijan kognitiivisiin valmiuksiin, tarkkaavuuteen, tunnetaitoihin ja motorisiin taitoihin. Merkittävää on myös yleiseen hyvinvointiin liittyvät ”tunnehyvän” kokemukset. Mielihyvä ja oppiminen vahvistavat toisiaan. Huotilainen korostaa musiikin vaikutusten olevan erityisen tärkeää niille lapsille, joiden kielen kehityksessä epäillään olevan viivettä tai poikkeamaa. Myös tarkkaavaisuustaitojen kehittymiseen näyttäisi soittoharrastuksesta (lyömäsoittimet) olevan erityisen paljon hyötyä.

Rytmit harjoitteet kaiken keskittymistä vaativan kognitiivisen työskentelyn välissä antavat ajattelutyölle tauon ja keholle mahdollisuuden liikkeeseen. Motoristen rytmisten sarjojen tuottaminen kiinnostaa lapsia kovasti ja kehittää erilaisia motorisia ja keskittymiseen liittyviä valmiuksia. Myös lorujen ja

hokemien kiinnostavuus ja mielenpäännävyys liittyy juuri rytmiseen tapaan tuottaa niitä. Itsetekeminen ja kokeminen on tärkeää kaikille lapsille.

Erityistä tukea kasvussaan ja oppimisessaan tarvitsevat lapset nauttivat soittamisesta, laulamasta, tanssimisesta kuten muutkin lapset. Huotilaisen työryhmän tutkimustulosten mukaan voisi ajatella, että erityistä tukea tarvitsevat lapset hyötyvät musiikin myötävaikutuksista erityisen paljon. Kasvattajan ja opettajan vastuulla on suunnitella opetus niin, että jokainen lapsi voi osallistua siihen omista lähtökohdistaan käsin. Kaikissa kasvattajissa tulisikin olla riipaus idealistia. Tahtoa ja toivoa hyvään.

LÄHTEET:

Huotilainen, M. 2012. Musiikin oppimisen erityisyys neurotieteen näkökulmasta. Teoksessa: Jordan-Kilki, P., Kauppinen, E. & Korolainen-Viitasalo, E. (toim.) Musiikkipedagogin käsikirja. Tampere: Opetushallitus.

Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät 21.-23.11.2013

JUKKA SIUKONEN

Lämpöä – valoa – kohtaamisia

FiSME ry:n kokoama kolmipäiväinen tapahtuma järjestettiin marraskuussa 2013 juhlavissa merkeissä. Tapahtumapaikkoina Sibelius-Akatemian Ratalo, Metropolia Ammattikorkeakoulu/Helsingin Konservatorio ja Musiikkitalo.

Torstain teemana oli ”Musiikki vaikuttaa!”, perjantain teemana ”Musiikki kasvattaa!” ja lauantain yleisöpäivän teemana oli ”Musiikki yhdistää!”.

Torstai oli musiikkikasvatustutkimuksen teemapäivä tutkijoille. Ohjelmassa oli luentojen lisäksi paneelikeskustelu sekä mielenkiintoisia kirjajulkaisuja. Perjantai oli nimetty musiikinopetuksen teemapäiväksi. Eri koulujen ja oppilaitosten musiikkikasvattajat esittelivät omaa toimintaansa

musiikkikasvatuksessa. Painopistealue oli esitysten lisäksi luennoissa ja paneelikeskusteluissa. JaSeSoy ry oli varustanut Terhi Oksasen ja Kuitinmäen yläkoulun yhdeksäsluokkalaiset ”KuiSeSoy, Orffia yläkoulussa” JaSeSoy ry:n Orff-soittimin.

Työpajoissa moni jasesoilainen oli esiintymässä tai osallistumassa mielenkiintoisiin aiheisiin. Osallistujia oli paikalla niin paljon, että työpajoihin oli melkoinen tungos. Kaikki osallistujat pääsivät kuitenkin kahteen valitsemaansa työpajaan avaamaan silmiään ja laajentamaan kokemusmaailmaansa.

Musiikkiliikuntapajan vetäjä Elisa Seppänen kertoo kokemuksistaan musiikkikasvatuspäivillä näin;

”Teimme musiikkiliikuntapajassa erilaisia liikkeen ja rytmiikan harjoitteita, joiden lopputuloksena oli leikimielinen mielenosoitus! Sen kan-

taaottavimmaksi iskulauseeksi nousi Hanna-Maija Aarnion ”Musiikkikasvatusta kaikille”. Sitä oli helppo vaatia kun päivän huikea ohjelmakokonaisuus oli meitä siihen jo syvästi perehdyttänyt. Musiikkiliikunnan säestyksenä soitin nokkahuilulla Tomas Takolanderin säestyksellä Carl Orffin pientä etydiä. Se jäi varmasti soimaan korviin session jälkeen. Lopuksi rytmikkaamme yhdistyi Prokofievin kappaleeseen Romeosta ja Juliasta (no 13 Dance of the Knights). Meillä oli hauskaa yhteisen asian äärellä liikkuen ja rytmittellen. Uskon että koko päivän anti vaatii lopulta vielä kehoillista ravistelua. Kiitos loistavasta festivaalista! Nähdään viimeistään vuonna 2015”.

Lauantai oli suurelle yleisölle avoin tapahtuma Musiikkitalon hienoissa tiloissa. Päivä sisälsi lastenkonsertteja, erilaisia muskareita, työpajoja ja Vuo-

den lastenlevyn julkistamisen. JaSeSoy:n uudet roll-upit sointuivat hienolla tavalla Musiikkitalon tiloihin.

Tapahtuma muistutti minua vuoden 1990 ISME:n (International Society for Music Education) maailmankonferenssista Helsingissä. 23 vuoden jälkeen suomalaiset musiikkikasvatustahot kokoontuivat yhteen 2013 huikaisevalla tavalla. 1990 ISME-konferenssin takana oli professori Ellen Urho, ja hänen myötänsä perustettu Suomen ISME ry – ISME Finland rf. Vuonna 2013 Musiikkikasvatuspäivien järjestäjä oli FiSME ry, nimenmuutoksen jälkeen sama yhdistys.

FiSME ry oli lähestynyt suomalaisia musiikkikasvatustahoja ja yhteisöjä tapahtuman sisällön tuottamiseksi. Oppilaitokset tulivat talkoisiin antamalla tapahtumaan hyvin sopivat tilansa musiikkikasvatuspäivien käyttöön. Oli hienoa tuntea se lämpö ja valo, joka on suomalaisen musiikkikasvatuksen olennainen ainesosa.

23 vuoteen mahtuu paljon asioita. Tärkeää oli huomata, että suomalaista musiikkikasvatusta, ja yhteisöjen välistä yhteistyötä kantaa vuoropuhelu. Aikaväli tapahtumalla saisi olla lyhyempi kuin 23 vuotta.

JaSeSoy ry:lle tärkeitä asioita oli olla mukana tapahtuman eri tasoilla, osa JaSeSoy ry:n näyttelyosastolla, osa workshopien ja konserttien vetäjinä ja osa muuten vaan tutustumassa ohjelmaan. Oma mieltäni lämmitti kohtaamiset monen MUSISOI ja JaSeSoy-ys-

YLIN KUVA Kuitinmäen yläkoulun yhdeksäsluokkaiset esiintyivät musiikinopettaja Terhi Oksasen johdolla demonstraatiokonsertissa KuiSeSoy, Orffia yläkoulussa Musiikkitalon lavalla JaSeSoy ry:n Orff-soittimin.

Musiikkiliikuntapajan vetäjä Elisa Seppänen johtaa leikkimielistä mielenosoitusta.

tävän kanssa. Tavata ystäviä, jotka ovat aktiivisesti musiikkikasvatustoiminnassa, tai joihin on tutustunut kurssien ja koulutusten merkeissä vuosien varrella.

Hyvinä muistinvirkistäjinä toimivat myös paneelikeskustelut, joissa suomalaisen musiikkikasvatuksen pitkäaikaiset vaikuttajat jakoivat muistojaan ja ajatuksiaan.

Positiivinen seikka oli työnantajien myönteinen suhtautuminen osallistumiseen. Paikalla oli runsaasti musiik-

kikasvattajia eri puolilta Suomea koulunsa tai oppilaitoksensa tuella.

Valoa tapahtumaan toi myös JaSeSoy ry:n uusien roll-upien valot. Minusta oli upeaa, että JaSeSoy ry oli mukana siellä, missä sen kuuluukin olla. Kesellä suomalaista musiikkikasvatusta.

Tunnelmia lavan takaa

ELSA SILLANPÄÄ JA EMILIA KINNUNEN

”Oli hauskaa esiintyä isolla lavalla, kun fiilis oli mahtava ja yleisö oli mukana”, kertoo musiikkiluokkalainen Aino Turunen demonstraatioesityksen jälkeisistä tunnelmista. Kuitinmäen koulun musiikkiluokka 9A aloitti demonstraatioesityksen valmistelemisen muun opiskelun ohella viime syksynä. Tuotoksemme esitimme valtakunnallisilla musiikkikasvatuspäivillä perjantaina 22.11.2013.

TUNNEILLA OLEMME tutkineet musiikkia ja sen tyylejä eri näkökulmista. Tärkeää on tehdä yhdessä ja luoda omia tuotoksia sekä variaatioita ryhmissä tai yksin. Musiikintunneilla olemme opineet ymmärtämään ja kuuntelemaan muunlaista musiikkia kuin mitä normaalisti kuuntelisimme. Uuteen rytmiin tai melodiaan tutustuminen aloitetaan yleensä koko kehoa instrumenttina käyttäen, mikä helpottaa rytmin tai melodian sisäistämistä ja sen soveltamista jatkossa. Tunneilla saa olla oma itsensä ja ilmapiiri on kannustava ja positiivinen.

Syksyllä aloitimme harjoittelemaan eri kappaleita liittyen jazz-musiikin historiaan. Teimme esityksestä omannäköisemme ja ideoimme yhdessä toteu-

tukseen liittyviä asioita. Tällaisia olivat esimerkiksi koreografian ja esillepanon suunnittelu.

Ennen musiikkikasvatuspäiviä meillä oli kenraaliesitys koulumme oppilaille ja opettajille. Siellä tunnelma ei ollut kovin korkealla eikä yleisö lähtenyt aluksi lainkaan mukaan. Lopuksi kuitenkin tunnelma nousi hieman. Tämä aiheutti jo valmiiksi hermostuneissa oppilaissa lisää paniikin ja nolouden tunteita.

Musiikkikasvatuspäiville lähdettiin kuitenkin reippaasti ja innolla odottaen esiintymistä yleisölle, joka oletettavasti olisi innostuneempi esityksestämme. Yleisö oli hyvällä fiiliksellä mukana ja osallistui alun Funga Alafia- laulun liikkeisiin sekä itse lauluun. Blue Rondo á La Türk- kappaleessa soittimien kirjo oli laaja ja ihme, että ne saatiin lastattua yhteen pakettiautoon. One potato, two potato- laulu aiheutti hilpeyttä yleisössä ja lavallakin oli hauskaa. Esiintyminen musiikkikasvatuspäivillä oli mahtava kokemus ja olemme varmoja, että jokainen meistä haluaisi kokea sen uudestaan. Kiitämme siis yleisöä kokemuksemme ainutlaatuiseksi tekemisestä!

Artikkelin kirjoittajat Elsa Sillanpää ja Emilia Kinnunen ovat Kuitinmäen koulun 9A-luokan oppilaita.

YLIN KUVA Kuitinmäen koulun musiikkiluokalaisia soittamassa djembeä musiikinopettaja Terhi Oksasen johdolla.

Esiintyminen musiikkikasvatuspäivillä oli mahtava kokemus ja olemme varmoja, että jokainen meistä haluaisi kokea sen uudestaan.

Musiikin iloa

Musiikin iloa pienille ja vielä pienemmille

Musiikkikasvatuskoulutus kaikille alle 3-vuotiaiden parissa työskenteleville

8.-10.6.2014 Oriveden Opistolla.

Nyt on ainutlaatuinen tilaisuus päästä alle 3-vuotiaille suunnatun musiikkikasvatuksen maailmaan alan huippuammattilaisten johdolla!

Kurssin teemat ja kouluttajat

- Take O(r)ff ... to a life with music, musical Baby-Parent Groups / **Werner Beidinger**
- Laulujen, tanssien ja leikkien viisaus lapsen kasvussa / **Soili Perkiö**
- Musiikkikasvatus osana alle 3-vuotiaan kokonaisvaltaista kehitystä / **Esa Lamponen**
- Masumuskari, musiikkiryhmät odottaville äideille / **Elisa Seppänen**
- Kengurumuskari, musiikin merkitys keskoslapsille / **Kaisamari Tuomi**

Opetuskielinä suomi/englanti

Kurssimaksu 275 €

(JaSeSoin ja Vamo:n jäsenet 253 €, opiskelijat 220 €)

Lisätietoja: juuli.kammonen@jasesoi.com

Ilmoittautuminen 23.5.2014 mennessä
www.orivedenopisto.fi

Member of the
ORFF-SCHULWERK FORUM
Salzburg

Orff-pedagogiikan ensiaskeleita Suomessa

KIRSI HYYPPÄ

Säveltäjä Carl Orffin (1895-1982) pedagogiset ajatukset levisivät Suomeen 1950-luvulla Orff-Schulwerkin ilmestyttyä vuosina 1950-54. Orff-pedagogiikkaa esiteltiin ensimmäisen kerran Helsingissä kesällä 1955 järjestetyssä Nordisk Pedagogisk Unionin kongressissa. Vuotta myöhemmin järjestettiin Klemetti-opistossa rehtori Matti Vainion toimesta ensimmäinen kurssi Orff-soitinten käytöstä. Professori Ellen Urho, joka 50- ja 60-luvuilla toimi Helsingin opettajakorkeakoulun didaktiikan opettajana, osallistui ahkerasti kursseille, teki opintomatkoja ja seurasi kiinnostuneena mitä muualla Euroopassa musiikinopetuksen alalla tapahtui. Koko 60-luku oli Euroopassa Orff-Schulwerkin kulta-aikaa.

Orff-pedagogiikan läpimurto

”Opettajankorkeakoulussa tajusin, ettei saamillani tiedoilla pärjännyt olenkaan. Lähdin hakemaan tietoa ensin Ruotsista. Arvikassa vuonna -60 järjestetyn kurssin johtajana toimi kuuluisa kuoronjohtana Eric Ericson (1918-2013), jonka johdolla perehdyimme kuoronjohtoon ohella mm. Orff-pedagogiikkaan ja didaktiikkaan”, kertoo Ellen Urho.

Lopullinen Orff-pedagogiikan läpimurto tapahtui Wienissä vuonna 1961, jolloin Ellen Urho osallistui ensimmäisen kerran kansainväliseen musiikkikasvatusjärjestö ISMen maailmankongressiin. Konferenssiin osallistujia oli n. 3000. Konferenssissa kukin maa esitteli oman maansa musiikkikasvatusta. Suomesta konferenssissa oli esiintymässä Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun (SYK) orkesteri silloisen Sibelius-Akatemian koulumusiikkiosaston johtajan Matti Raution johdolla. Esitys oli valtaisa menestys.

Konferenssi merkitsi minulle heräämistä kansainvälisyyteen ja silmien avautumista musiikkikasvatuksen mahdollisuuksille

”Musiikkikasvatuksen uusia menetelmiä tuotiin esille luennoin ja demonstraatioin. Esillä olivat erityisesti Dalcroze ja Orff-pedagogiikka, joista jälkimmäistä esiteltiin ensimmäistä kertaa kansainvälisesti. Silloin elettiin rytmikasvatuksen aikaa. Orff-soittimet tekivät tuloaan. Dalcrozen ja Orffin mukana tulivat myös improvisointi ja mu-

siikkiliikunta. Uuden musiikin osuutta korostettiin, samoin eri aineiden integrointia. Konferenssi merkitsi minulle heräämistä kansainvälisyyteen ja silmien avautumista musiikkikasvatuksen mahdollisuuksille. Orffin pedagogiset ja ideologiset ideat tekivät suuren vaikutuksen”.

Konferenssi oli samaan aikaan Wienin kulttuuriviikon kanssa ja kaikki hienot konsertit kuuluivat ohjelmaan. Näkyvin henkilö konferenssissa oli säveltäjä Carl Orff. ”Tuolloin pääsin ensimmäisen kerran tutustumaan Orff-pedagogiikkaan oikein kunnolla ja mikä parasta meille oli järjestetty mahdollisuus kouluissa seurata, millä tavoin Orff-pedagogiikkaa käytännössä toteutettiin eri luokkatasoilla soittamalla, laulamalla ja liikkumalla. Se oli valtavien hieno ja hyödyllinen kokemus”.

Suomalaisdelegaatio Salzburgin kesäkurssilla kesällä 1964

Kesällä 1964 ryhmä suomalaisia musiikinopettajia päätti osallistua Salzburgissa Orff-Instituutissa järjestetyille kesäkurssille. Mukana suomidelegaatiossa olivat professori Ellen Urhon lisäksi Tapiolan Yhteiskoulun kuoronjohtaja Erkki Pohjola (1931-2009), musiikkiliikunnan uranuurtajana tunnettu Inkeri Simola-Isaksson (1930-2012), Sibelius-Akatemian koulumusiikkiosaston ruotsinkielisestä opetuksesta vastannut Egil Cederlöf (1917-1984), diplomiurkuri sekä silloisen Oulun opettajakorkeakoulun musiikin lehtori Anna-Liisa Antila-Kaljunen (1915-2006), lisäksi kaksi vastavalmistunutta musiikinopettajaa ja kaksi musiikinopiskelijaa. Suomalaisryhmä matkusti kurssille suoraan ISMen Budapestin konferenssista.

Suomalaisdelegaatio kesäkurssilla Salzburgissa kesällä 1964. Kuvassa mm. Ellen Urho ja Inkeri Simola-Isaksson.

Kesäkurssin johtaja
säveltäjä Carl Orff.

Kurssilaisia oli yhteensä n.30 ja pääopettajana toimi itse Carl Orff. Mukana oli myös Hermann Regner, joka alusta lähtien oli ollut mukana menetelmän kehittäjänä. Hänen johdolla opetettiin soittamaan Orff-soittimia. Orff-Instituutin rehtori Wilhelm Keller veti yhtä ryhmää. Hänen tuntinsa olivat lähinnä luentoja. Barbara Haselbachin ryhmässä liikuttiin ja soitettiin nokkahuiluja. Lisäksi opettajana oli kreikkalainen Polyxene Mathey, joka opetti rytmiiikkaa ja kehorytmiiikkaa. Opetuskielenä oli saksa.

Kurssia Ellen Urho muistelee näin; ”Niinä kahtena viikkona emme kertaakaan nähneet nuotteja. Silti teimme todella monimutkaisia ja vaikeitakin juttuja. Siellä minulle vasta selvisi, mitä tämä Orff-ideologia varsinaisesti pitää sisällään. Kaikki oppiminen tapahtui korvakuulolta. Oma keksintä oli mukana kaikessa mitä teimme. Pääasia oli laulun, soiton ja liikunnan yhdistämisessä. Usein opettaja antoi laulamalle meille pienen melodianpätkän, johon ryhmissä keksimme säestyksen ja liikkeen.

Meille selvisi myös, että aitoon Orffiin kuuluvat hyvätasoiset soittimet sillä tavoin käytettynä, että sointi on aivan kuin kamarimusiikkia. Orff-pedagogiikassahan tärkeää on oppia kuuntelemaan ja löytää soittimesta kaunis ääni. Mutta kun soittimet tulivat

Suomen kouluihin, soittaminen oli jotain aivan muuta. Meillä lähdettiin siitä, että kunhan ääntä tulee, mitä enemmän, sen parempi. Mukana ei ollut minkäänlaista soinnillista kasvatusta. Suomalaiset Orff-soittimet olivat myös laadultaan huonoja ja siinä olikin yksi alku-Orffin ongelma Suomessa.

Vaikutukset Suomessa

Kesäseminaari oli tärkeä kurssi monella tapaa suomalaiselle musiikkikasvatukselle. Se antoi lähtölaukauksen mm. Inkeri Simola-Isakssonin ja Erkki Pohjolan perustamalle Orff-studiolle, joka perustettiin syksyllä 1964. Orff-studio kokoontui kerran viikossa ja siellä käytiin läpi kurssilla saatuja oppeja. Tunnit sisälsivät loruilua, laulamista, soittamista ja liikkumista. Studioon hankittiin parhaat mahdolliset soittimet ja ryhmään otettiin toistakymmentä lasta.

Orff-Schulwerkin suomalainen sovellus sai myös kansainvälistä julkisuutta vuonna 1968 ISME:n Dijonin konferenssissa Ranskassa, jossa esiintyi Tapiolan yhteiskoulun kuoro ja sointinyhtye Erkin ja Inkerin johdolla.

Inkeri Simola-Isaksson ja Erkki Pohjola tekivät myös yhdessä Egil Cederlöfin kanssa Musica –oppikirjasarjan ensimmäisen osan. Oppikirja Piiri pieni pyörii perustui Orffin ideoille ja herätti innostuksen Orff-pedagogiikkaan. Inkeri Simola-Isaksson ja Erkki Pohjola myös kouluttivat Klemetti-opistossa opettajia kursseille, joissa nimenomaan käytettiin Orff-soittimistoa ja tutustuttiin Orff-pedagogiikkaan.

Ellen Urho puolestaan yhdisti eri pedagogioitten ideoita ja painotti luovuutta ja omaa keksintää omassa jul-

kaisuissaan, joita olivat mm. Musiikin kuntokoulu, Musiikki eilen ja tänään 1 ja 2, Vihreä viserryskone-projekti sekä Musiikin didaktiikka. Kirjat syntyivät yhteistyössä Liisa Tenkun kanssa.

Innostuksen hiipuminen ja uusi aalto

Innostuksen hiipumiseen oli monia syitä. Suomessa opetus painottui liikaa soittoon ja pedagogian pääidea laulun, soiton ja liikunnan yhdistämisestä unohtui. Myös oma musiikillinen tekeminen jäi toteutumatta. Innostusta ei pystytty pitämään yllä, koska koulutajia ja kursseja ei pystytty tarjoamaan tarpeeksi eivätkä opettajat osanneet soveltaa saatuja oppeja omassa työssään. Orff-pedagogiikan syvemmän ymmärryksen ja osaamisen vähyys vaikuttivat siihen että Orff-soittimet hautautuivat kaappeihin 70-luvun bändi-innostuksen myötä.

Uusi innostuksen aalto Orff-pedagogiikkaan syntyi vuonna 1985, jolloin MUSISOI ry perustettiin tekemään täydennyskoulutusta eri opetustasoilla. Yhdistyksen takana olivat tuolloin JaSeSoi ry:n kunniajäsen Matti Sarapaltio, Harri Setälä, Raimo Räisänen sekä Jukka Siukonen. Idearyhmässä oli aluksi mukana myös Heikki Ruismäki. Inkeri Simola-Isaksson oli toiminnan alusta alkaen mukana vuodesta 1986 eteenpäin, jolloin yhdistys rekisteröitiin ja ensimmäinen Rytmiseminaari järjestettiin Kuopiossa.

LÄHTEET:

Ellen Urhon haastattelu maaliskuussa 2014, Kirsi Hyypä.

Kaiken lisäksi nainen. Ellen Urhon ammatillinen elämänkerta, Marja-Leena Juntunen.

Lähikuvassa Ellen Urho, Kirsi Hyypä. JaSeSoi Journal 2012.

Rytmiseminaareja 20 vuotta, Orff-aatteen alku Suomessa, Hanna-Maija Jytilä

Orff-pedagogiikan ensiaskeleita Suomessa, Ellen Urhon haastattelu, Pikko Partanen. JaSeSoi Journal 1995.

Uudet kaverit olivat heti vanhoja tuttuja.

Orff-etydejä pikkumuusikoille

LAURA TARVONEN

Musiikkipedagogi-opinnoissaan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittava Elisa Seppänen kokosi soitto-oppilaitaan ja JaSeSoi-ystävien jälkikasvua Soilin studiolla helmikuisena lauantaina. Mukana oli yhdeksän tyttöä ja kuusi poikaa, iältään eskarilaisesta viidesluokkalaisiin. Uudet kaverit, lumina pihat leikkeineen sekä pulkkamäkiretki olivat osa koko päivän kestänyttä musiikillista toimintaa. Välissä maistuivat makkarasoppa ja pannukakku. Ja taas luotiin lisää lunta ja musiikkia.

Prosessi

”Pohdin opinnäytetyössäni seuraavia käsitteitä: Orff-pedagogiikka toiminnallisen oppimisen tukena, erilaiset oppimisympäristöt ja niiden vaikutukset oppimiseen sekä ammatillinen osaaminen ja asiantuntijuus”, kertoo Elisa Seppänen. Hän kuvailee kyseisen päivän toimintaa oppimisprosesseina, joissa tähdätään musiikillisiin tavoitteisiin erilaisten harjoitteiden johdattamana. Nämä prosessit kulkevat työnimellä ”Orff-Etydejä”.

”Kukin lapsi tuo ryhmään oman mausteensa - taustansa ja tarinansa. Nämä tarinat kohtaavat vuorovaikutuksessa oppimisympäristössä.” Kyseisenä lauantaina käsiteltiin kolmea erilaista musiikillista prosessia. Alkusoittona ja päivän avauksena oli Kehanneekos kel-

vanneekos -laulu. Päivä eteni Sahhaa sahhaa -laululeikin ja Lapin joikujen tunnelmissa. Jokaista kappaletta harjoiteltiin monipuolisesti rytmittellen, liikkuen, soittaen ja laulaen.

Toiminnallinen musiikin oppiminen kasvattaa lasta musiikillisesti, sosiaalisesti, emotionaalisesti, motorisesti ja kognitiivisesti

”Orff-Etydejä”-prosessien musiikilliset tavoitteet olivat rytmikassa sekä melodian ja musiikillisen muodon hahmotamisessa. Sosiaalisia tavoitteita olivat musiikin tekemisen ja yhdessä olemisen ilo. Motoriset tavoitteet liittyivät rytmikkaan, liikkeen hallintaan ja soit-

totekniikkaan. Kognitiiviset tavoitteet tukivat ajattelun taitojen ja minäkuvan kehittymistä; oppija tunnistaa aktiivisen oppimisen – ”Minä opin ja osaan!”. Tästä seuraa rohkeus omaan itsenäiseen tekemiseen ja yhteiseen toimintaan muiden kanssa.

”Päivän aikana saavutettiin hyvä mieli ja saatiin paljon musiikillista korvakarkkia”, Elisa kertoo. Lasten kokemuksissa päällimmäisinä olivat samat asiat. 7-vuotiaan Tuiki Kammosen mielestä ”Soilin studio olisi ihana hoi-topaikka. Siellä voisi vaan soitella kaiket päivät.” 6-vuotiaan Touko Tarvosen mielestä mukavinta oli ”taputusjutut ja se, kun saatiin hyppiä isoon lumikasaan”. ”Elisa opetti muuten hyvin”, Touko lisää. ”Siellä oli hauskaa, kivoja lauluja ja soitto- ja rytmijuttuja, ja paljon kivoja soittimia ja hyvää ruokaa!”,

muistelee 11-vuotias Vilma Eskelinen. Myös sopankeittäjä-äitien näkökulmasta päivä oli onnistunut. Hienointa oli seurata lasten intensiivistä työskentelyä. Pienimpien osallistujien taidoille osa harjoituksista oli vaikeita, mutta taitavan pedagogin hyppysissä jokaiselle löytyi tasolleen sopivaa toimintaa. Lähikehityksen vyöhykettä hyödynnettiin opetuksessa taitavasti.

Oppimisprosessissa edetään jokaisen oppilaan taidot huomioiden

Vygotskyn lähikehityksen vyöhykeajatuksen mukaisesti on tärkeää havainnoida lapsen taitoja, mitä lapsi jo osaa itsenäisesti sekä kiinnittää erityistä huomiota siihen, mistä lapsi suoriutuu aikuisen tuen avulla. Lähikehityksen alueen tiedostamisella on merkitystä kasvatuksen ja opetuksen suunnittelussa. Oppiminen luo lähikehityksen vyöhykkeen ja käynnistää kehityksellisiä prosesseja kun lapsi on vuorovaikutuksessa ympäristönsä ihmisten kanssa. Myöhemmin prosessit sisäistyvät ja niistä tulee lapsen kehityksellisiä saavutuksia (Heikka, Hujala & Turja). Elisan mielestä oppimisprosessin laati-miseen voi mainiosti soveltaa Orff-pedagogiikkaa ja Soili Perkiön musiikil-lisen kasvun portaita.” Paitsi aikuiselta, lapset oppivat paljon toisiltaan. Pienim-mät saivat lempeää ohjausta isommilta mm. siihen minkä värisiä laattoja piti soittaa”.

YLIN KUVA ”Huikee idis!”

Musiikin lisäksi luotiin lunta.

Opettaja hyödyntää opetuksessaan lasten vuorovaikutussuhteita ja luo ilmapiirin avulla onnistumisen mahdollisuuksia

Pedagogiikan lisäksi lasten keskinäisten suhteiden ohjaaminen ja niiden hyödyntäminen opetuksessa kuuluvat opettajan työhön. Ilmapiirin merkitys oppimisessa on merkittävä. Opettajan vastuulla on luoda ja ylläpitää tunnelmaa ja ilmapiiriä, jossa jokainen kokee onnistuvansa. Opettajan usko oppijan oppimispotentiaaliin välittyy oppijalle. Osallisuus ja onnistuminen on tärkeää kaikille. Elisa kuvailee opettajan ja oppilaan välistä vuorovaikutusta seuraavasti: ”Oppilaat oppivat luottamaan opettajan ohjaukseen niin, että konserttitilanteessakin sovittaminen on mahdollista. Tällöin opettaja pystyy reagoimaan erilaisiin tilanteisiin ottamalla

aikaa ja kertaamalla kappaleen osia tarvittaessa. Opettaja voi myös järjestää hauskoja yllätyksiä lapsille kesken konsertin. ”Tee malleista viikset!” Näillä tempuilla opettaja saa lasten vireystilan jatkumaan.”

Inklusiivinen musiikkikasvatus tarjoaa mahdollisuuden oppimiseen ja osallisuuteen. Usko jokaisen oppijan mahdollisuuksiin oppia ohjaa toiminnan suunnittelua ja pedagogiikkaa. Keskeisellä sijalla on halu tarjota oppijalle hänen lähtökohtiaan, erityispiirteitään, oppimiskapasiteettiaan ja toimintakykyään arvostavaa ja huomioivaa opetusta sekä mahdollisuutta osallistua musiikin oppimiseen kokonaisvaltaisesti (Kaikkonen).

Soilin studiolla yhdessä tekeminen ja oppiminen oli mukavaa, palkitsevaa ja yhdistävää. Miellyttävän ja mukaan tempaavan musiikillisen toiminnan avulla lapset nauttivat yhdessä laulamisesta, soittamisesta ja tanssimisesta; opettelivat ja oppivat monia asioita. Innostava, pedagogiikan hallitseva ja lasten yksilölliset tarpeet huomioiva Elisa-ope sai lasten kanssa aikaan hienon kokonaisuuden, joka esitettiin päivän päätteeksi. Matkalla oleminen on tietysti tärkeämpää kuin lopputulos, ja lopputulos jälleen kerran enemmän kuin osiensa summa. Kappaleista syntyi pieni, osittain improvisoitu konsertti, ja kyllä oli hienoa näyttää osaamisensa omille vanhemmille!

Ps. JaSeSoi-jälkikasvua edustivat Juuli Kammosen, Riina Niutasen, Sari Norjan, Laura Vainion ja allekirjoittaneen lapset. Toimintaa havainnoi ja ulkoilusta vastasi Elisan opiskelija Hanna. Päivän kameralle tallensi Elisan Pekka. Soppaa keittivät Juuli ja Laura. Ja läsnäolollaan erityisen lämmön toi Soili.

LÄHTEET:

Heikka, J., Hujala, E. & Turja, L. 2009. Arvioinnista opiksi. Havainnointi, arviointi ja suunnittelu varhaispedagogiikassa. Vantaa: Printel Oy.
Kaikkonen, M. 2012. Kohti inklusiivista musiikinopetusta. Teoksessa: Jordan-Kilki, P., Kauppinen, E. & Korolainen-Viitasalo, E. (toim.) Musiikkipedagogin käsikirja. Tampere: Opetushallitus.

Sukellusmatka Sambaan

SAMI KONTOLA

Kun 14-vuotiaana jammailin Ipaneman tyttö -kappaletta ruotsalaisen musiikinopettajan kanssa oppilasvaihtoreissulla Eskilstunan kupeessa, en tiennyt minne tie vielä vie. Toki en tiedä vielääkään, mutta jo tähän asti se on vienyt mm. tänne Brasiliaan, Rio de Janeiroon ja Sambaan.

Samban soittaminen on ikään kuin villihevosella ratsastamista. Voi tuntea ikaikäisen energian ja pitää hatusta ja suitsista kiinni.

SAMBA SYNTYI mahdollisesti orjalaivojen uumenissa matkalla Afrikasta Brasiliaan. Täällä se on kehittynyt vuosisatojen saatossa, ottaen vaikutteita sekä eurooppalaisista että eteläamerikkalaisista elementeistä. Itselleni tie sambaan kävi bossa novan kautta. Muistan jo varhais-teininä kuinka bossa novan rytmit kiehtoivat. Niissä oli jotain pehmeää ja keuvua. Ja on edelleen.

90-luvun alussa pääsin soittamaan Keski-Suomen ravintoloihin "samba-karnevaaleille". Soittokavereinani olivat mm. Grammy-voittaja Marian Petrescu ja veljensä Mihai. Mahtavia miehiä ja muusikoita molemmat ja ennen kaikkea sydämellisiä, innostavia ihmisiä. Juuri tuo kannustus heittäytymään rohkeasti, on jotain mitä samba on minulle opettanut. Samban soittaminen on ikään kuin villihevosella ratsastamista. Voi tuntea ikaikäisen energian ja pitää hatusta ja suitsista kiinni.

Olen hyvin iloinen ja kiitollinen saadessani soittaa maailmankuulun Mangueiran samba-koulun rumpuryhmässä. Jokainen harjoituskerta Mangueirassa on oma oppituntinsa. Samba täällä Rio de Janeirossa on monelle perhe, suku, ammatti, arki ja juhla. Se on myös elämää ylläpitävä voima, jokin joka saa jaksamaan huolimatta jokapäiväisistä haasteista.

Minulle on kunnia-asia saada jakaa samban tarinaa Suomessa. Jokainen workshop on sukellusmatka. Opin itsestäni ja muista ympärilläni. Harmoninen yhteissointi rytmien loksauttaessa paikoilleen on jotain, mitä sanat eivät pysty kuvailemaan ja mitä rahalla ei voi ostaa.

Vuoden 2011 tammikuussa Sami sai ensimmäisen kerran Mangueiran rumpuryhmän virallisen paidan ja oli mukana kenraaliharjoituksissa Sambódromon samba-areenalla.

**"Harmoninen yhteisointi rytmien lokshtaessa paikoilleen on jotain,
mitä sanat eivät pysty kuvailemaan ja mitä rahalla ei voi ostaa.
Se on koettava itse".**

Se on koettava itse.

Yhteistyö JaSeSoin kanssa on minulle onnenpotku. On aivan mahtavaa saada kehittää suomalaista musiikkipedagogiaa yhdessä fantastisen porukan kanssa. Porukan, joka pitää avaimia Suomen musiikkikasvatukseen ja musiikinopettajakoulutukseen. Samba työkaluna ilon ja luovuuden lisäämiselle koulumaailmassa on kuin hiomaton timantti, joka vain odottaa käyttöä. Kiitos siis JaSeSoi jo kaikesta tähän asti.

Olkoon tämä pienimuotoinen kirjoitus avaus laajemmalle juttusarjalle ja hedelmälliselle yhteistyölle pitkälle tulevaisuuteen.

Samba on suuri maailmojen joukko. Jokaisella on halutessaan mahdollisuus lähteä kulkemaan samban polkuja ja oppia omassa tahdissaan sen lukuisista kokonaisvaltaisista kulttuurisista manifestaatioista. Olen käytettävissä oppaana, mikäli siihen tulee omalla kohdallasi tarvetta.

Olkoon samba myötä!

Artikkelin kirjoittaja sambapedagogi ja JaSeSoin Rio de Janeiron yhteistyökumppani Sami Kontola kuuluu maailmankuulun Mangueiran sambakoulun rumpuryhmään.
sami.kontola@gmail.com

YLIN KUVA Sami Kontola nauttii Brasilian lämmöstä.

Samban soitto saa hymyn kasvoille. Lauantai-illan sambajuhlissa samba saa tuhannet ihmiset tanssimaan.

Albumi

RytmiS 2014 Oriveden Opistolla

RytmiS:n opettajat Christa Coogan, Ilkka Salovaara ja Sanna Valvanne.

Reija Lampi-Parvela sai todistuksen lopputyöseminaarista.

↑ Lauantai-illaksi oli järjestetty Oriveden kyläen kyltöyri-iltamat. Ryhmät saivat rooliaiset ja esityksen aiheen. Uuherlan kylän kuoro esitti Heikki Klemetin kuoroteoksen Voi että olen outo.

↑ Neulaniemen teatteri esitti hölmöläistarinan Akkojen uinti. Tarinaan yhdistyi hauska tavalla myös The Sound Of Music.

Naarajokelaiset esittivät Eino Leinin runon Yksin hiihtäjä.

Ilamien käsikirjoittaja Lisbeth Nyström juonsi, lauloi ja lausui.

Nokkahuilut ja tirolilaishatut sopivat hyvin yhteen.

Nuorin JaSeSoilainen Veeti Hietala.

← ← Sanna Valvanne opetti kokonaisvaltaista ääni-ilmaisua.

← Christa Cooganin tunnilla tutustuttiin tanssin opettamisen prosessiin.

Onnelliset kurssilaiset!

Pikkulintu

säv.san. Mirkka Rouhio

A C

Pik - ku - lin - tu lau - laa ti - ti - tyy, pik - ku - lin - tu lau - laa ti - ti - tyy.

C

Pik - ku - lin - tu lau - laa ti - ti - tyy, pik - ku - lin - tu ke - vääs - tä vil - liin - tyy.

B C G⁷ C D G⁷

Ti - ti - tyy, ti - ti - tyy, ti - ti ti - ti - ti ti - ti - tyy.

A C

Pik - ku - lin - tu lau - laa ti - ti - tyy, pik - ku - lin - tu ke - vääs - tä vil - liin - tyy.

Pikkulintu

MIRKKA ROUHIO

Ohjeet leikkiin ja soittoon

Tunnelmaan johdattaminen: Lapset istuvat lattialla silmät kiinni. Tehtävänä on silmät suljettuina osoittaa suuntaa, josta kuulee linnun äänen. Opettaja liikkuu tilassa ja puhalttaa pikkulinnusta (esim. kukkopilli, yläsävelhuilu tai vedellä täytettävä visertävä savilintu) ääniä pitäen välillä taukoa ja vaihtaen paikkaa. Lapset osoittavat kädellä linnun ääntä kohti. Lopuksi lapset avaavat silmänsä, ja opettaja esittelee pikkulinnun.

Leikki: Ollaan leveässä piirissä kädet yhdessä ja ylhäällä niin, että käsien alta pääsee liikkumaan. Lauletaan laulua. Yksi lintu kerrallaan lähtee piiristä lentämään oman keväntanssinsa.

Soitto: säestetään vaihtobasso C ja G ksylofonilla (A-osa), lyödään malletteja yhteen (B-osa).

Vuosikokouskutsu

Tervetuloa JaSeSoi ry:n sääntömääräiseen syyskokoukseen

Aika: la 27.9.2014

Paikka: Soili Perkiön studio, Nurmijärvi

Kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat mm. yhdistyksen toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio vuodelle 2014 sekä yhdistyksen hallituksen jäsenten valinta erovuoroisten osalta.

Marraskuussa 2013 järjestetyssä tapaamisessa Soili Perkiön studiolla mietittiin itävaltalaisen professori Barbara Haselbachin johdolla millaista yhteistyötä pohjoismaiset Orff-yhdistykset voisivat tulevaisuudessa tehdä. JaSeSoy:n hallituksen vieraana olivat tuolloin islantilaiset Elfa Lilja, Kristin Valsdottir ja Nanna Hlif. Seuraava tapaaminen järjestetään toukokuussa Reykjavikissa!

Varhaisiän musiikinopettajat ry valitsi vuoden lastenlevyksi Reissutunnin. Satu Sopasen ja Markku Kaikkosen kokoama Reissutunti-kirja ja cd-levy sisältävät lauluja matkustamisesta.

JaSeSoy ry onnittelee!

JaSeSoy Journal

Perjantaina 11.4.2014 pidettiin Helsingin Musiikkitalolla juhlaseminaari ja Inkku-palkinnon jakotilaisuus. Konserttikeskukseen perustama palkinto jaettiin nyt ensimmäisen kerran ansioista musiikin välittämiseksi lapsille ja nuorille. Palkinnolla halutaan samalla kunnioida musiikkipedagogi Inkeri "Inkku" Simolan (1930 - 2012) muistoa. Lehden mennessä painoon voittaja ei ollut vielä selvillä, mutta JaSeSoy onnittelee voittajaa!

JaSeSoy Journal 20 vuotta sitten

Orff-tasokurssit järjestettiin viime kesänä ensimmäistä kertaa

JaSeSoy ry ja Klemetti Opisto aloittivat Orff-tasokurssien järjestämisen Oriveden opistolla kesällä 1995. Tasokurssien kautta Orff-pedagogiikan koulutukseen saadaan myös Suomessa selkeästi etenevä opetussuunnitelma.

Ensimmäiseen Orff-tasokurssikoulutukseen osallistui yli 50 opiskelijaa. Seuraavassa mukana olleen Tiina Kursulan mietteitä koulutuksesta ja sen annista.

Tunteita ja tunnelmia Orivedeltä

Suomen historian ensimmäinen Orff-tasokurssin päättymisestä on kahdeksan tuntia ja päässä soi Luul-lako-lu, Luul-la-ko-lu. Takana kuusi ihanaa, raskasta, unohtumatonta kurssipäivää. Saimme uskomattoman paketin orffilaisuudesta, jossa riittää mietittävää ja kokeiltavaa pitkäksi aikaa. Oli tärkeää oppia huomaamaan, kuinka pienillä asioilla ja arkipäivän välineillä voi tehdä koskettavaa musiikkia. Kun musiikkiin yhdistyy liike, kokemus laajenee ja tarjoaa entistä suuremman elämyksen.

Prosessitutkimuksen lisäksi saimme

myös hellästi koskella rumpujen ihania kalvoja ja täräytellä malleilla puuta, metallia ja tuoleja – niin ja saippuakuplia. Kätemme saivat myös rytmisoittimet villisti tärisemään. Kieli solmussa opetelimme kansainvälistä lauluvarantoa, erittäin usein täytimme huoneet harmonisella laululla, mutta löytyi joukosta toki harakoita ja ankojakin.

Meidät jaettiin kurssilla kahteen tasoon. Oli niitä, jotka olivat kokeneet vähän ja niitä, jotka olivat kokeneet vähän enemmän. Intoa ja halua oppia ei meiltä puuttunut, olimmepa millä tasolla tahansa. Tasot eivät olleet kuitenkaan ainoa jaottelu. Jotta innokkaat orffilaiset olisivat menneet välillä aivan sekaisin, meidät oli jaettu vielä A, B ja C ryhmään. Vähän väliä joku huomasi olevansa väärässä paikassa ja ryhmässä, mutta ei se tahtia haitannut. Eikä oppi (lue Orffi) ojaan kaada.

Kurssilla oli mielestäni mahtava henki alusta alkaen. Luulen, että yksi syy oli se, että emme työskennelleet pelkästään tasoryhmissä, vaan pikkuryhmissä (A, B ja C) kaikki olivat sekaisin. Kurssin lopulla koim-

Ensimmäinen Orff-kurssi järjestettiin kesällä 1995. Oriveden Opiston ulkomaiset vieraat tutustuivat kehosoittoon Topelius-salissa.

me unohtumattomia hetkiä yhdessä. Mahtavaa henkeä loivat myös upeat opettajamme. Orietan herkyys, Soilin koskettava ote ja Harrin uskomattomat ilmeet ja eleet eivät varmasti jättäneet ketään kylmäksi.

Kesä oli tuonut tullessaan myös hyttys, mutta niitä varten meillä oli kurssin virallista hyttysvoidetta eli "mitä sinä etelän mies huidot, ota Orffia". Lisäksi myös kehärumpujen kantaminen oli virallinen kurssikassi.

Mukavasti meni viikko Orivedellä ja luulen, että muutkin voivat yhtyä tunteeseen väsynyt mutta onnellinen. Pää täynnä ja sydän täynnä, joten jaettavaa riittää.

Orff-kurssit

XX Orff-kurssit I,II ja III

**Musiikkipedagogiikan monivuotinen
koulutusohjelma
(20 op.)**

2.-7.6. 2014 Oriveden opistolla

Koulutusohjelmassa opiskellaan musiikkikasvatusta Orff-pedagogisin keinoin. Kurssit ovat vähintään neljälle kalenterivuodelle sijoittuva opintokokonaisuus, jossa ei vaadita aikaisempia opintoja. Kurssilla syvennetään pedagogista ja musiikillista ajattelua. Opetussuunnitelma pohjaa kansainvälisiin Orff Level Course –opetussuunnitelmiin.

Kouluttajina ovat **Werner Beidinger, Markku Kaikkonen, Esa Lamponen, Terhi Oksanen, Soili Perkiö ja Elisa Seppänen**. Opetuskielinä suomi ja englanti.

Ilmoittautuminen 5.5.2014 mennessä
www.orivedenopisto.fi
Hinta 560 €, jäsenet 515 €, opiskelijat 448 €.

Lisätietoja: [juuso.kauppinen\(a\)jasesoi.com](mailto:juuso.kauppinen(a)jasesoi.com)

XVI WORLD VILLAGE

JULY 21-26, 2014

Village in the Village

Welcome to the World Village 2014. Join the International and local family to feel the sharing and caring in heart of the Finnish countryside.

WV 2014 team proudly presents:

Dive into the process with **Rob Amchin**, USA - Orff-pedagogue

Free yourself in the moment and be part of the Circle Song Creations - led by **Ari Glage**, Austria - Orff-pedagogue

Explore the finnish Kantele with melodies and playing technique... - **Outi Sané**, Finland - musician, kantele pedagogue

Find and feel the pulse of West Africa through deep traditional rhythms - **Ismaila Sané**, Senegal / Finland - musician, music pedagogue, djembe , dance

Pricing

550€/595€ (JaSeSoi members / others) including course program, accommodation, daily meals and cultural activities. Single rooms available at 35€

More information:

WV 2014 brochure

International: Jukka Siukonen jukka.siukonen@jasesoi.com

Finnish: Hanne Nyman hanne.horto@jasesoi.com

Registration (here)
(until June 15. 2014):

Valkealan kristillinen
kansanopisto, Kouvola
www.valkealanopisto.fi

Member of the
ORFF-SCHULWERK FORUM
Salzburg

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

JaSeSoi
ry

Maailmankylä 2014 -kouluttajat

Ari Glage

Ari Glage on suorittanut musiikki- ja liikuntaopinnot Orff-Instituutissa Salzburgissa. Hänellä on myös laajat perkussio-opinnot eri opettajien johdolla mm. Brasiliassa ja Afrikassa. Glage on TaKeTiNa- opettaja ja hän on opiskellut R. Flatischlerin ohjauksessa. Ari opettaa Carl Orff-Instituutissa Salzburgissa.

Ari on laaja-alainen musiikin täydennyskouluttaja, ja hän on kouluttanut ihmisiä monissa eri maissa. Hän on monet vuodet opettanut rummutusta, kehorytmiikkaa, brasilialaisia rytmejä ja rytmiikkaa kaikenikäisille. Arilla on myös oma rumpu- ja rytmiikkakoulu Salzburgissa. Ari Glage on ollut Maailmankylän opettajana vuosina 2008 ja 2009.

Ismaila ja Outi Sané

Ismaila Sané on Senegalissa syntynyt ja Suomessa asuva lyömäsoittaja, laulaja, afrikkalaisen baletin soolotanssija, koreografi ja pedagogi. Hän on tehnyt yhteistyötä lukuisten kansainvälisten muusikoiden kanssa, nykyisin Piirpaukkeessa ja Galaxyssa. Outi Sané on kanteleensoittaja, kanteleensoitonopettaja ja kouluttaja. Yhdessä Ismaila ja Outi muodostavat Senfi-duon, joka yhdistää senegalilaista ja suomalaista musiikkikulttuuria toisiinsa.

Outi ja Ismaila ovat toimineet LempoFolk-musiikkifestivaalin taiteellisina johtajina vuonna 2005. Ismaila Sané on saanut Suomi-palkinnon 2005 Galaxy-yhtyeen jäsenenä. Pariskunta on saanut v. 2003 ”Vuoden Lempo” -palkinnon kansainvälisestä, perinteitä vaalivasta ja monikulttuurisesta urasta.

He ovat saaneet Kalevala Korun Kulttuurisäätiön tunnustuspalkinnon vuonna 2005. Senfi sai myös v. 2012 EOAW Cultural Achievement Award –tunnustuspalkinnon kulttuurinedistämistyöstään. Senfi täyttää tänä vuonna 15 vuotta.

Robert Amchin

Robert Amchin on huomattava musiikkikasvatuksen professori Loivillien Yliopistossa. Hän on opiskellut Orff-Instituutissa (Salzburg), New England Conservatory of Musicissa, Memphisin Yliopistossa, Hofstran Yliopistossa, Hamlinen Yliopistossa ja Michiganin Yliopistossa. Rob oli varhaisiän musiikkikasvatuksen spesialisti Texasissa, ja hän työskentelee edelleenkin lasten kanssa. Amchin on opettanut Orff -kursseilla ja työpajoissa ympäri maailmaa Kiinassa, Venäjällä, Itävallassa, Israelissa, Puolassa ja Kanadassa. Hän on vierailut useissa AOSA:n konferensseissa.

Amchin on osallistunut moniin musiikkikasvatus sekä opetusjulkaisuihin ja projekteihin. Hän on julkaissut sävellyskokoelman pienille lapsille. Hänen viimeisin julkaisunsa on kokoelma juutalaisia ja hebrealaisia lauluja kouluikäisille lapsille. Julkaisun on kustantanut American Edition to the Orff Schulwerk.

Musiikkikasvatusyhdistys Orff-Schulwerk Association of Finland

JaSeSoi ry on yleishyödyllinen yhteisö, joka on perustettu vuonna 1993. Yhdistyksen tarkoituksena on musiikkiharrastuksen herättäminen, sekä musikaalisen ja kokonaisilmallisuuden kasvun tukeminen ja edistäminen kaikenikäisten kansalaisten keskuudessa.

JaSeSoi järjestää Orff-Schulwerkin ideoille ja ajatuksille pohjautuvia koulutustilaisuuksia. Keväinen RytmiS on yhdistyksen keskeisin koulutustapahtuma. Muita vuosittaisia kursseja ovat kesällä pidettävät Orff-kurssit I-III sekä englanninkielinen World Village - Maailmankylä. SyysSeSoi ja Soittajaiset tarjoavat jäsenistölle ilmaisen koulutustapahtuman.

Yhdistys on avoin kaikille musiikista ja musiikkikasvatuksesta kiinnostuneille ihmisille ammatista riippumatta. Jäseniä yhdistää erityisesti kiinnostus käyttää Orff-pedagogiikan suomalaisia sovelluksia omassa työssään.

JaSeSoi ry on kansainvälisen Orff-Schulwerk-liikkeen hyväksymä organisaatio. Yhdistyksellä on hyvät suhteet Salzburgin Orff-instituuttiin, Carl Orff -säätiöön ja Orff-yhdistyksiin ympäri maail-

maa. Näiden suhteiden avulla yhdistys on pystynyt tuottamaan korkeatasoisia kansainvälisiä kouluttajia sekä omille kurseilleen että muiden musiikkikasvatusorganisaatioiden käyttöön. JaSeSoi ry:n koulutajavaihtona myös lukuisat suomalaiset on kutsuttu kouluttamaan ulkomaille.

JaSeSoi tarjoaa jäsenilleen (jäsenmaksu 30 €):

- JaSeSoi Journal -jäsenlehden kaksi kertaa vuodessa
- koulutusalennuksen omiin koulutustapahtumiin
- ilmaisen koulutuksen yhdistyksen syyskokouksen yhteydessä
- mahdollisuuden koulutustukeen kansainvälisille Orff-kurseille
- Orff-käsikirjaston palvelut
- JaSeSoi-tuotteita ja -julkaisuja jäsenhintaan
- Orff-pedagogiset jäsensivut

Osallistumalla koulutuksiin ja yhdistyksen toimintaan saat uusia ystäviä Suomesta ja ympäri maailmaa. Lisäksi saat mahdollisuuden löytää itsestäsi uusia musiikillisia ulottuvuuksia. Luovuus, ilo ja musiikillinen kasvu ovat pohjana jatkuvalle oppimiselle.

Hallitus 2014

PUHEENJOHTAJA

Juuso Kauppinen juuso.kauppinen@jasesoi.com

VARSINAISET JÄSENET

Pekka Evijärvi pekka.evijarvi@jasesoi.com

Kirsi Hyypä kirsi.hyypa@jasesoi.com

Laura livonen-Mellais laura.mellais@jasesoi.com

Juuli Kammonen juuli.kammonen@jasesoi.com

Hannaleena Markkanen

hannaleena.markkanen@jasesoi.com

Lisbeth Nyström lisbeth.nystrom@jasesoi.com

Terhi Oksanen terhi.oksanen@jasesoi.com

Heli Raatikainen heli.raatikainen@jasesoi.com

Elisa Seppänen elisa.seppanen@jasesoi.com

Jukka Siukonen jukka.siukonen@jasesoi.com

Hanna-Leena Tammiruusu

hannaleena.tammiruusu@jasesoi.com

Pi Yli-Penttilä pi.yli-penttila@jasesoi.com

www.jasesoi.org

TAPAHTUMAKALENTERI 2014

Koulutuksia kaikille musiikkia työssään käyttäville

XXVIII Rytmis 14.-16.3.2014

Monipuolinen viikonlopun pedagoginen kurssi

Kouluttajina ovat **Christa Coogan** (Saksa), **Ilkka Salovaara** ja **Sanna Valvanne**.

Ilmoittautuminen 31.1.2014 mennessä. Hinta 294 €

XX Orff-kurssit I,II,III 2.-7.6.2014

Musiikkipedagogiikan monivuotinen koulutusohjelma (20 op.)

Kouluttajina ovat **Werner Beidinger**, **Markku Kaikkonen**, **Esa Lamponen**, **Terhi Oksanen**, **Soili Perkiö** ja **Elisa Seppänen**. Opetuskielinä suomi ja englanti

Ilmoittautuminen 5.5.2014 mennessä. Hinta 560 €

Musiikin iloa pienille ja vielä pienemmille
8.-10.6.2014

Musiikkikasvatuskoulutus kaikille alle 3-vuotiaiden parissa työskenteleville

Kouluttajina ovat **Werner Beidinger** (Saksa), **Esa Lamponen**, **Soili Perkiö** ja **Elisa Seppänen**. Opetuskielenä suomi ja englanti.

Ilmoittautuminen 23.5.2014.
Hinta 275€.

XVI World Village, Maailmankylä 21.-26.7.2014
International Late Summer Music Course in Finnish Countryside

Kouluttajina **Rob Amchin** (USA), **Ari Glage** (Itävalta), **Ismaila Sané** (Senegal), **Outi Sané** (Suomi).

Hinta 595 e.

SyysSeSoi 27.9.2014

Jäsenille ilmainen musiikillinen syystapahtumapäivä, jonka yhteydessä on yhdistyksen syyskokous. Kaikki ovat tapahtumaan tervetulleita.

Soittajaiset

Vapaamuotoista jammailua.

Kaikki ovat tapahtumaan tervetulleita.

Tapahtuman tarkempia tietoja Facebookissa ja www.jasesoi.org.

Osaan kursseista saa jäsen- ja opiskelija-alennuksen.

JaSeSoi
ry

Tapahtumat 2014

Member of the
ORFF-SCHULWERK FORUM
Salzburg